

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Львівський національний університет імені Івана Франка
Освітня програма	36746 Право
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	081 Право

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Львівський національний університет імені Івана Франка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	36746
Назва ОП	Право
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Тильчик Ольга Віталіївна, Білоус Костянтин Віталійович, Шаблистий Володимир Вікторович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	02.07.2020 р. – 04.07.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://law.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/ZVIT-VIDOMOSTI-PRO-SAMOOTSIYUVANNYA_Proekt-1.pdf
Програма візиту експертної групи	https://law.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/Prohrama_-onlayn-vizytu_02-03.07.2020_Utochnena.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОНП «Право» відповідає усім встановленим вимогам. НПП та наукові керівники аспірантів є вченими, які мають якісні та кількісні показники наукової діяльності, результати якої є основою для розробки вибіркового навчального дисциплін.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Відкритість та прозорість ЗВО та юридичного факультету зокрема є такою, що має бути поширена як передовий досвід. Форма проведення занять "науковий семінар", нетиповий підхід до вступних випробувань (тестування з основних галузей права, а не спеціалізації в усній формі) свідчить про максимально об'єктивний та одночасно дуже вимогливий підхід до вступників на ОНП, які розглядаються найближчим резервом для НПП юридичного факультету.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Фактична неможливість забезпечити успішне завершення навчання аспірантів 2016 року набору (атестація у формі захисту дисертації) через відсутність або недостатню кількість в НПП публікацій у виданнях, що індексуються у науково-метричних базах Scopus та Web of Science Core Collection.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ЕГ встановлено, що ОП має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії ЗВО (Стратегія розвитку Львівського університету до 2020 року <https://www.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/07/2016-strategy.pdf>), зокрема підтверджено той факт, що результати наукових досліджень НПП юридичного факультету є основою для розробки та удосконалення ОП.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

При підготовці ОП було враховано пропозиції й потреби стейкхолдерів. При спілкуванні з аспірантами, останні підтвердили експертній групі факт проведення опитування на предмет пропозицій до проекту ОП. Представник роботодавця, проректорка ЛьвДУВС Балинська О. (на ОП є рецензія ректора цього ЗВО Благути Р.), підтвердила, що регулярно бере участь у заходах з покращення освітнього процесу. Оскільки акредитація є первинною, випускників за відповідною ОП немає. Разом з тим, ЕГ відмічає певний формалізм у написанні роботодавцями відгуків на ОП. Текст наданих відгуків різним, проте без дати підписання та конкретних пропозицій до ОП чи навчального плану. З аналізу інформації з сайту юридичного факультету ЗВО, наданої представниками роботодавців та аспірантами ЕГ дійшла висновків, що на засіданнях кафедр факультетів та Вченій раді факультету із залученням представників роботодавців відбувається обговорення питань щодо покращення якості освітнього процесу. Разом з тим, залучення більшої кількості роботодавців до співпраці та проведення їх анкетування значно б підсилило реалізацію ОП, оскільки зустріч з роботодавцями ЕГ сприйняла як певну зайву демонстрацію добре налагоджених зв'язків ЗВО із різними органами влади (прокуратура, суд, ЄСПЛ, Конституційний та Верховний та ін.), оскільки інформації про їх участь в удосконаленні ОП не було отримано. Спілкування з аспірантами показало, що вони можуть надавати пропозиції щодо покращення освітнього процесу. Разом з тим, ЗВО необхідно вжити заходів щодо активної участі аспірантів в органах управління ЗВО та дорадчих і консультативних органах, відповідно до ст. 40 ЗУ «Про вищу

освіту». Також ЕГ відмічає той факт, що аспіранти виявили бажання в межах ОП вивчати другу іноземну мову, тоді як гарант ОП Бурдін В. вказав на проблематичність реалізації такого побажання, хоча декан факультету іноземних мов вислови готовність до цього. Академічна спільнота залучена до роботи на всіх стадіях розробки та реалізації ОП – на юридичному факультеті працюють професори, думка яких є авторитетною та шановною не тільки в ЗВО, а й в цілому пор країні та за її межами (академіки Нор В., Рабінович П. та ін.), спілкування з якими лише підтвердило цей факт.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ЕГ повністю підтверджує інформацію, наведену у відомостях самооцінювання. Більш того, з урахування тієї обставини, що з 2016 року підготовка докторів філософії відбувається у межах галузі без прив'язки до спеціалізацій, ПРН ОНП сформульовані комплексно, шляхом поєднання декількох спеціалізацій (наприклад, кримінальне право та процес), що є нетиповим. Разом з тим, під час формування та удосконалення ОП використано досвід лише кращих юридичних ЗВО України, підпорядкованих МОН України, тоді як досвід ЗВО зі специфічними умовами навчання не враховано (перші захисти докторів філософії у галузі права відбулися в Національній академії внутрішніх справ).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» для третього освітньо-наукового рівня вищої освіти відсутній. ЕГ засвідчує, що ПРН відповідають дев'ятому півню НРК (здатність аспіранта розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики) (Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341(в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519)

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Мета ОП корелює з місією та стратегією ЗВО, відповідає освітній та кар'єрній траєкторії навчання. Цілі ОП та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб здобувачів, роботодавців, викладачів, аспірантів. Крім цього, при визначенні цілей та програмних результатів реалізації ОП враховані особливості ринку праці, галузевий аспект, а також досвід впровадження аналогічних ОП іншими закладами вищої освіти, в тому числі іноземними.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Необхідно залучити до проектування та реалізації ОП більшу кількість тих роботодавців, які зможуть реально надати пропозиції по її удосконаленню. Під час проектування та реалізації ОП варто враховувати досвід тих ЗВО, де вже відбулися захисти докторів філософії у галузі права (Харківський національний університет внутрішніх справ, Національна академія внутрішніх справ, Львівський державний університет внутрішніх справ, Запорізький національний університет, Приватна установа «Науково-дослідний інститут публічного права» та ін.)

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 1 з несуттєвими недоліками

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» для третього освітньо-наукового рівня вищої освіти відсутній. Обсяг ОНП «Право» ЗВО - 42 кредити. Згідно з ОП передбачено виділення освітніх компонент двох видів: обов'язкові компоненти ОНП та вибіркові компоненти ОНП. Обсяг обов'язкових дисциплін – 30 кредитів, вибіркових – 12. Термін навчання за ОП – 4 роки. Обсяг ОП та ОК відповідає вимогам чинного законодавства, зокрема п. 26 Постанови КМУ «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23 березня 2016 р. № 261 <https://www.kmu.gov.ua/npas/248945529>

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП є структурованою у контексті загального часу навчання. Силабуси всіх дисциплін розміщено на сайті юридичного факультету ЗВО <https://law.lnu.edu.ua/academics/postgraduates>. Разом з тим, нормативний термін підготовки аспіранта складає чотири роки, що унеможливує достроковий захист дисертації через неможливість виконати освітню складову ОП. ЕГ, з урахуванням побажань аспірантів, рекомендує переглянути нормативний термін аспіранта у бік його скорочення до двох чи трьох років.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Освітні компоненти ОП сформовано у відповідності до предметної області спеціальності 081 «Право», окремі програмні результати навчання забезпечуються вибірковими освітніми компонентами в межах п'яти напрямів. Разом з тим, заявлені п'ять напрямів дисциплін вільного вибору аспіранта фактично об'єднали всі спеціалізації галузі 081 «Право», тоді як перелік вибіркових дисциплін не повною мірою охоплюють ті галузі права, що входять до спеціалізації (наприклад, напрям 5 «Кримінальне право та процес» передбачає 6 дисциплін, 3 з яких з кримінального права, 2 з кримінального процесу та одна з криміналістики, що свідчить про неможливість отримання знань в межах ОП з кримінології, кримінально-виконавчого права та оперативно-розшукової діяльності). Спількування з аспірантами показало, що всю необхідну допомогу вони отримують на кафедрах, якщо навчальні дисципліни не дають можливості отримання необхідної вузької інформації. ЕГ рекомендує розширити перелік вибіркових дисциплін за п'ятьма напрямками дисциплін вільного вибору аспіранта з урахуванням тем дисертацій та тих галузей права, що входять до спеціальності 081 «Право»

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

П.15 ст. 62 ЗУ «Про вищу освіту» визначає право здобувачів на вибір навчальних дисциплін в обсязі, що становить не менш як 25 % загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти. Під час аналізу нормативних документів ЗВО, які регулюють організацію освітнього процесу і спілкуючись зі здобувачами, експертна група встановила, що здобувачі мають можливість вибору дисциплін. Перелік вибіркових дисциплін формується для кожного з п'яти наукових напрямів. При аналізі нормативних документів ЗВО, спілкуючись з науково-педагогічними працівниками, адміністрацією закладу, аспірантами, експертна група підтверджує дотримання закладом описаної у відомостях про самооцінювання процедури обрання дисциплін вільного вибору (з моменту вступу на ОП відбувається формування індивідуальної освітньої траєкторії).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ЕГ підтвердила інформацію про те, що проходження педагогічної практики спрямоване на здобуття аспірантами навиків практичної діяльності щодо здійснення навчально-виховного процесу у вищій школі. Педагогічна практика складається із навчально-методичної роботи, зокрема підготовки до занять, методичної роботи, відвідування та

аналізу занять, проведення консультацій, та поєднується із виконанням аудиторного навантаження, зокрема проведенням семінарських, практичних, лабораторних занять, а також читанням лекцій. Організатором та базою для проходження педагогічної практики є відповідна кафедра, за якою закріплений аспірант. Проходження педагогічної практики здійснюється у порядку, визначеному Положенням про педагогічну практику аспірантів Львівського національного університету імені Івана Франка від 30 травня 2018 року, відповідно до якого загальний обсяг педагогічної практики складає 4 кредити ЄКТС (120 годин) у шостому семестрі навчання, з яких навчально-методична робота становить 70 навчальних годин, а на аудиторне навантаження відводиться (читання лекцій (за рішенням кафедри), проведення семінарських, практичних, лабораторних занять) відводиться 50 годин навчальної практики. захист педагогічної практики здійснюється на засіданні кафедри. ЕГ встановила, що у період карантину більшість аспірантів за заявою перенесли практику на сьомий семестр, окремі пройшли її дистанційно.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills). ОП включає достатній перелік освітніх компонентів, що дозволяють отримати програмні компетентності, які можна віднести до soft skills. При спілкуванні з усіма фокус-групами експерти знайшли підтвердження проведення навчальних занять у формі семінарів-бесід, обговорень, диспутів, конференцій, «круглих столів», дебатів. Особливо ЕГ відмічає науковий семінар, під час якого відбувається обговорення проміжних результатів дослідження аспіранта (проекти тез доповідей та наукових статей).

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

ЗВО використовує збалансований підхід для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням аспірантів. Навчальний план ОП включає як аудиторне навантаження, так і самостійну роботу, обсяг якої за кожною дисципліною відповідає встановленим нормам. За результатами бесіди з фокус-групою здобувачів було з'ясовано, що співвідношенням обсягу окремих освітніх компонентів ОП та фактичним навантаженням - задоволені. Реальне виконання самостійної роботи здобувачами вищої освіти за ОП здійснюється опрацюванням монографічної літератури за темою дисертації та її обговоренням з науковим керівником. Разом з тим, нормативний термін підготовки аспіранта складає чотири роки, що унеможливує достроковий захист дисертації через неможливість виконати освітню складову ОП. ЕГ, з урахуванням побажань аспірантів, рекомендує переглянути нормативний термін аспіранта у бік його скорочення до двох чи трьох років. Гарант ОП з цим погодився та вказав на необхідність винесення цього питання на обговорення.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Дуальна форма освіти в закладі не здійснюється, разом з тим окремі кращі аспіранти є працевлаштовані на певну частину ставки на кафедрі юридичного факультету. Аспіранти заочної форми підготовки є практикуючими правниками.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОП є структурованою у контексті загального часу навчання. Обсяг ОП та її окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для третього рівня вищої освіти. Особливо варта уваги та поширення як краща практика форма проведення заняття – науковий семінар, під час якого відбувається обговорення проміжних результатів дослідження аспіранта (проекти тез доповідей та наукових статей).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

ЕГ рекомендує розширити перелік вибіркових дисциплін за п'яти напрямками дисциплін вільного вибору аспіранта з урахуванням тем дисертацій та тих галузей права, що входять до спеціальності 081 «Право». ЕГ, з урахуванням побажань аспірантів, рекомендує переглянути нормативний термін аспіранта у бік його скорочення до двох чи трьох років.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП узгоджена із якісними характеристиками критерію 2, мають місце недоліки, що не є суттєвими

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Експертна група під час вивчення матеріалів офіційного Інтернет-порталу ЗВО ознайомилась з Правилами прийому, що розміщені на офіційному Інтернет-порталі закладу та встановила їх відповідність чинним Умовам прийому на навчання <https://law.lnu.edu.ua/admission/admission>. Зазначені правила чіткі, доступні і зрозумілі для здобувачів і всіх зацікавлених осіб, не містять дискримінаційних положень, затверджені в установленому порядку, містять інформацію щодо спеціальності 081 «Право». Прийом здійснюється на конкурсній основі за відповідними джерелами фінансування. На сайті закладу розміщено вичерпну інформацію про особливості вступу в аспірантуру <https://aspirantura.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/img814.pdf> Особливістю вступу є той факт, що вступні випробування проводяться у формі тестів з основних галузей права.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому до аспірантури та докторантури ЗВО є лаконічними та зрозумілими, згідно з якими Вступники до аспірантури проходять співбесіду на факультеті (протокол подають у відділ аспірантури та докторантури), після чого складають вступні іспити з: • спеціальності – в обсязі відповідної навчальної програми рівня вищої освіти магістра; • філософії – в обсязі відповідної навчальної програми; • іноземної мови (англійська, німецька, французька, іспанська) в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Вступника, який підтвердив свій рівень знання, зокрема англійської мови, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, International English Language Testing System або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, звільняють від складення вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного випробування з іноземної мови з найвищим балом. Рішення про допуск до складання вступних іспитів до аспірантури виносить Приймальна комісія до аспірантури Університету за результатами співбесіди вступника на факультеті, розгляду поданих наукових праць і реферату з урахуванням письмового висновку майбутнього наукового керівника. У зв'язку із цим ЕГ рекомендує удосконалити Правила прийому до аспірантури та докторантури ЗВО в частині врахування особливостей кожної ОНП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ встановила, що аспіранти на аналізованій ОП є не тільки випускниками ЗВО, а й інших правничих шкіл. Правила вступу є загальними для всіх, правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності, існують, окремі аспіранти проходять стажування в іноземних ЗВО і результати їх навчання зараховуються згідно з внутрішніми правилами ЗВО.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО існують злагоджені механізми визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Разом з тим, під час спілкування зі аспірантами та науково-педагогічними працівниками, експертна група встановила, що в рамках окремих дисциплін викладачі не зараховують здобувачам результати навчання, отримані у неформальній освіті: сертифікати про проходження семінарів, написання тез доповідей на конференції, наукових статей тощо (крім сертифікатів про рівень володіння іноземною мовою). На думку експертної групи, такий досвід є позитивним, оскільки наукові публікації аспірантів є обов'язковою умовою їх навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання та інші нормативні документи ЗВО є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, розміщені на офіційному інтернет-порталі, що дозволяє учасникам освітнього процесу безперешкодно ознайомлюватися з ними. Аспіранти за ОП залучені до програм академічної мобільності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання за ОП не у повній мірі враховують особливості самої ОП, що потрібно виправити у Правилах прийому у 2020 році та на наступні роки.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 3 з несуттєвими недоліками.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання і викладання, визначені у Положенні про організацію освітнього процесу у Львівському національному університеті імені Івана Франка (URL: <https://www.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/06/S22C-6e18062115060-1.pdf>) застосовувані НПП ЗВО сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання. За результатами онлайн-зустрічі експертів з гарантом ОП, НПП та здобувачами, представниками роботодавців за ОП, зроблено висновок про те, що під час підготовки за ОП застосовуються методи і прийоми, що є традиційними, та окремі інноваційні інтерактивні методики переважають під час забезпечення освітніх компонентів, спрямованих на формування спеціальних (фахових) компетентностей, хоча їх обсяг обмежений. З'ясовано, що методи навчання і викладання ОП дозволяють в цілому реалізуватися принципам академічної свободи, оскільки передбачається їх варіативність, що з урахуванням потреб вдосконалюється (проект змін щодо порядку формування вибіркового дисциплін 2020 року). Здобувачі вільно з врахуванням власних наукових інтересів обирають напрям та тему наукового дослідження, наукового керівника. НПП проводять заняття із здобувачами як очно, так і в режимі он-лайн (за допомогою, використання онлайн середовища Електронного навчання <http://e-learning.lnu.edu.ua/> розроблене на платформі MOODLE- автоматизована інформаційна система класу LMS (Learning Management System) – систем управління навчанням). Здобувачів, як показало онлайн-опитування, та анонімне анкетування задовольняє вибір викладачами форм і методів викладання. Під час онлайн-зустрічі зі здобувачами з'ясовано, що перспективи вдосконалення форм та методів навчання вони вбачають у подальшій міжнародній співпраці, відповідно до договорів про співпрацю, запрошенні практичних співробітників – провідних юристів України, що періодично проводять лекції у ЗВО. Рівень задоволеності учасників освітнього процесу періодично вивчається через проведення онлайн-анкетування, результати яких узагальнюються та по можливості враховуються гарантом ОП та НПП

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Перед початком першого семестру навчання за ОП здобувачам надається загальна інформація про ОП, її цілі, зміст, програмні результати навчання, а також організацію освітнього процесу в ЗВО (інформацію доводять співробітники аспірантури та кафедр юридичного факультету). У розрізі окремих ОК інформація доводиться до здобувачів на першому занятті з навчальної дисципліни як в усному вигляді так із орієнтацією на ресурси загальної бібліотеки, кафедральних фондів, де розміщені відповідні навчально-методичні матеріали (робочі програми навчальних дисциплін, оновлені востаннє у 2019 р., навчально-методичні комплекси, плани практичних (семінарських) занять, методичні рекомендації з організації самостійної роботи, навчальні посібники, підручники, тощо). З метою урахування змін чинного законодавства, наукових досягнень та сучасних практик у галузі робочі програми оновлюються щорічно (в частині змістових компонентів та зміни затверджуються на засіданнях кафедр). Випадків оскарження оцінок не було. Водночас, під час зустрічі експертів з НПП, викладачі вказували про врахування досягнень здобувачів у науковій роботі під час підсумкового оцінювання.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Аспіранти Львівського національного університету імені Івана Франка залучаються до підготовки та проведення наукових заходів (конференцій, семінарів) та до підготовки й опублікування наукових праць (статей, тез доповідей на науково-практичних конференціях, зокрема «Актуальні проблеми прав людини, держави та правової системи», «Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні», III Міжнародного круглого столу «Права людини: філософські, теоретико-юридичні та соціологічні виміри» (14 листопада 2019 року), Всеукраїнської науково-практичної конференції «Кримінальний процес і криміналістика: виклики часу», що організувалась (24 січня 2020 року) у збірниках матеріалів яких наявні публікації аспірантів, тощо. На юридичному факультеті видаються наукові фахові видання – «Вісник Львівського університету. Серія юридична», «Український часопис конституційного права», у відповідних номерах яких опубліковані результати наукових досліджень аспірантів. Під час співбесіди здобувачі підтвердили доступність процедури щодо подання результатів власних досліджень для друку у вказаних виданнях, наголосили на безкоштовності такої послуги. Науковий потенціал за ОП складається з відомих в Україні і світі наукових шкіл: Загальна теорія прав людини; Захист прав і законних інтересів потерпілого та інших суб'єктів кримінального процесу. Також для аспірантів організувались та проводились заходи за участі інших провідних та відомих як в Україні, так і за кордоном вчених та юристів-практиків, на яких вони ділились результатами власних досліджень та цінним професійним досвідом. Окремі аспіранти науковими керівниками (зокрема Косович Віталієм Мирославовичем) залучаються до виконання грантів міжнародних фондів, зокрема, і підготовки проектів нормативно-правових актів, така практика може бути більш поширеною, за результатами такої діяльності мають формуватися відповідні документи, що підтверджують впровадження результатів наукових досліджень здобувачів у науково-дослідну та практичну сфери.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Оновлення змісту освітніх компонентів відбувається з урахуванням вивчення доктринальних положень, актуальних наукових розробок і сучасних практик правового регулювання у різних сферах. Сучасні освітні практики вивчаються шляхом відвідання тренінгів, семінарів за тематикою спеціальності 081 Право. Заслуховуються пропозиції здобувачів та роботодавців, відбуваються науково-методичні семінари кафедр за результатами яких НПП також оновлюють освітні компоненти ОП, зокрема шляхом внесення змін до силабусів у зв'язку із змінами нормативно-правових актів.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

На офіційному сайті ЗВО викладено інформацію про міжнародну діяльність, проведені науково-практичні заходи, продемонстровано відео звіти за їх результатами, здобувачі та НПП повідомили про підтримку адміністрацією ВНЗ їх участі у міжнародних заходах, програмах та грантах, відповідні договори наявні на сайті, є інформація про конкретні приклади участі здобувачів за ОП у грантових програмах, за кошти замовника, за напрямом їх наукового дослідження, що сприяє реальному запровадженню результатів у науково-дослідницьку сферу (продемонстровані відповідні Акти впровадження окремих здобувачів, що навчаються на 4му курсі за ОП). Відповідні договори про співпрацю із зарубіжними ЗВО, плани їх практичного виконання, а також вже наявні результати (обладнання, спільні наукові публікації, спільні методичні роботи), сертифікати, довідки про закордонні стажування НПП, участь у тематичних програмах підвищення компетентностей. Інтернаціоналізація діяльності реалізується зокрема через

International Office, Програми обмінів, Європейські програми і проекти тощо, та регламентується Положенням про порядок реалізації міжнародних проектів, грантів та договорів у Львівському національному університеті імені Івана Франка від 29 березня 2018 року. За сприяння МОН України забезпечено підключення ЗВО до електронних фондів бібліотек провідних європейських країн із метою їх використання в освітній та науковій діяльності.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильні сторони: використання методів активного та інтерактивного навчання, відповідність принципам академічної свободи; студентоцентризований підхід в освітньому процесі; формування та розвиток Soft Skills, розробка механізму зворотного зв'язку із майбутніми випускниками (з урахуванням, що у 2020 році очікується перший випуск здобувачів за даною ОП), активне залучення науковців та практиків до занять. Підтримка щодо поширення доступу до оприлюднення наукових результатів досліджень на наукових заходах й публікацій у зарубіжних наукових виданнях. Аспіранти юридичного факультету брали участь у наукових конференціях та стажуваннях закордоном, безпосередньо на юридичному факультеті функціонують школи іноземного права, зокрема школа польського та європейського права, школа німецького права, школа американського права.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

На ОП потребує доопрацювання процедура та документальне оформлення доведення до здобувачів вищої освіти, стейкхолдерів результатів опитувань здобувачів та роботодавців щодо відповідності цілей та програмних результатів навчання вимогам студентоцентризованого підходу, принципам академічної свободи та здійсненого корегування ОП. Потребує поширення на ОП загально університетський підхід щодо автоматизації системи управління освітнім процесом, зокрема введення електронних журналів обліку успішності.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Освітня програма та діяльність за цією освітньою програмою загалом відповідає визначеному критерію, а вищезазначені недоліки не є суттєвими і не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

В ЗВО відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Львівському національному університеті імені Івана Франка для оцінювання рівня навчальної діяльності здобувачів застосовуються контрольні заходи: поточний, модульний та підсумковий контроль. Для поточного контролю використовуються опитування в усній, письмовій та комбінованій формах, тестування, обговорення проблемних питань, що забезпечує встановлення рівня досягнення програмних результатів навчання. Перевага надається тестуванню. Про ці форми поточного та підсумкового контролю результатів навчання здобувачі по кожній навчальній дисципліні та критерії їх оцінювання повідомляють на початку семестру, у якому передбачене вивчення дисципліни, додатково інформацію містять силабуси та робочі програми, крім того, систематично під час проведення організаційних заходів роз'яснюється особливості заходів контролю, їх значення, доступу до детальної інформації щодо їх проведення (зокрема відділом аспірантури Університету).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт відсутній, перевага під час визначення форми атестації надається комплексному екзаміну, що складається із тестових завдань. Атестації у формі захисту дисертації на ОП ще не було.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу, Статуту Львівського національного університету імені Івана Франка (URL: https://profkom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/10/statut_LNU.pdf) про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів та інших локальних документів ЗВО детально передбачено процедуру оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження. З'ясовано, що у повному обсязі використовуються методичні рекомендації щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. Було встановлено, що на юридичному факультеті Львівського національного університету імені Івана Франка наявні та практично реалізуються політика і правові механізми запобігання виникненню конфліктних ситуацій між учасниками освітнього процесу, в тому числі пов'язаних із корупційними проявами. Запроваджена у ЗВО інституційна процедура вирішення конфліктних ситуацій є до розумної міри формалізованою і наперед визначеною. Процедура вирішення конфліктних ситуацій в ЗВО є диверсифікованою та відповідно до академічної ієрархії реалізується на трьох рівнях: 1) загально-університетському, який представлений ректором, проректорами (відповідно до розподілу функціональних обов'язків), Комісією з питань етики та професійної діяльності; 2) факультетському, де вирішення конфліктних ситуацій відбувається на рівні декана та/або його заступників (відповідно до розподілу функціональних обов'язків); 3) кафедральному, який представлений завідувачем кафедри. Крім того, на загально-університетському рівні діють спеціальні процедури врегулювання конфліктних ситуацій, передбачені Положенням про Комісію з питань етики та професійної діяльності Львівського національного університету імені Івана Франка від 25.09.2019 р. (URL: https://www.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/reg_ethics-comission.pdf), зокрема розділом V «Порядок подання та розгляду заяв» визначені чіткі правила і процедури подачі та розгляду повідомлень про конфліктні ситуації. Встановлено, що здобувачі мають достатній рівень обізнаності з порядком оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. Під час існування ОП випадків оскарження об'єктивності екзаменаторів, конфлікту інтересів не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

ЗВО постійно здійснюються заходи із популяризації академічної доброчесності. На офіційному сайті висвітлено інформацію щодо цього. Встановлено, що Центром забезпечення якості освіти, що є сервісним структурним підрозділом ЗВО за зверненням здобувачів через електронний сервіс пошуку плагіату «Unicheck» окремі види наукових робіт здобувачів перевіряються на предмет наявності текстових запозичень. Це відбувається на безоплатній основі. У спілкуванні з членами експертної групи усі учасники освітнього процесу проявили обізнаність та розуміння політики закладу щодо дотримання академічної доброчесності, зокрема в умовах дистанційної форми навчання. В ЗВО правовому забезпеченню даної діяльності присвячено: Кодекс Академічної доброчесності, Здійснюється реагування на виявлені факт (повторне проходження оцінювання, повторне проходження освітнього компоненту, призначення додаткових індивідуальних завдань, тощо). Порушень академічної доброчесності під час вивчення освітніх компонентів не зареєстровано.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Форми контролю та методи оцінювання, що відповідають рівню програмних результатів навчання та оприлюднені у розрізі кожної дисципліни (на початку її вивчення, доводяться правила дотримання академічної доброчесності. З метою забезпечення контролю та доведення до здобувачів вищої освіти результатів контрольних заходів впроваджується електронний журнал обліку роботи академічної групи, разом із тим, результати дублюються і у паперовому журналі. Створена система постійного моніторингу на двох рівнях: ТНЕУ та на рівні кафедр, зацікавлених сторін щодо освітнього процесу (зокрема чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання) за ОП, та аналіз його результатів для оптимізації освітнього процесу, в розрізі окремих освітніх компонент. Постійно здійснюються заходи із популяризації академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Контроль та доведення до здобувачів вищої освіти результатів контрольних заходів здійснюється з використанням журналу обліку роботи академічної групи у паперовому вигляді, хоча у ВНЗ на інших ОП діє АСУ, таку практика доцільно поширити і на ОП, що акредитується. Потребує доопрацювання система оцінювання здобувачів під час дистанційного навчання, впровадження сучасних інструментів та підходів дистанційної освіти.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Освітня програма та діяльність за цією освітньою програмою загалом відповідають визначеному критерію, а вищезазначені недоліки не є суттєвими і не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Надана гарантом ОП зведена інформація про викладачів, які викладають дисципліни за заявленою ОП (додаток до таблиці 2), отримана під час спілкування з НПП інформація та надані пояснення підтверджують відповідність викладачів дисциплінам ОП, а їх академічна та професійна кваліфікація забезпечує досягнення визначених програмою цілей та програмних результатів навчання (серед таких даних вказуються: наявність вищої освіти, рівня наукового ступеня та вченого звання, відповідність тематики наукових, навчально-методичних праць за останні п'ять років, проходження тематичного, в т.ч. й закордонного, стажування, володіння іноземною мовою, наявність досвіду практичної роботи, підвищення кваліфікації у практичних підрозділах. НПП за ОП брали участь у Проекті Програми USAID Нове правосуддя "Впровадження дистанційної юридичної освіти" спільно з восьми провідними українськими правничими школами у процесі їх переходу на дистанційне викладання, навчання та проведення іспитів через серію вебінарів.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

У ЗВО окрім чинних Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності та вимог і рекомендацій Національного агентства з питань якості вищої освіти, конкурсний відбір на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників здійснюється відповідно до Статуту, Порядку проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників від 31 жовтня 2018 року. Разом із тим, кафедра розглядає документи усіх кандидатів (тільки зі складу НПП кафедри) та, за результатами голосування, виносить обрані кандидатури на розгляд Вченої ради, а вона у свою чергу на розгляд Атестаційно-кадрової комісії Вченої ради Університету, остання приймає рішення про укладання контрактного договору з запропонованою особою. Відповідно, процедура добору професорів має особливості порівняно із добором інших НПП, є дещо закритою, але зважаючи на потенціал НПП ЗВО дозволяє обирати фахівців відповідно до потреб ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Роботодавці періодично залучаються до формування й вдосконалення освітніх програм, навчальних планів, тематики наукових робіт, завдань з атестації, у тому числі через систему замовлень на дослідження, якими займаються здобувачі та НПП. Львівський національний університет імені Івана Франка співпрацює з громадськими організаціями, органами державної влади, органами місцевого самоврядування, приватними компаніями. Протягом реалізації Програми було організовано та проведено низку науково-практичних заходів, в яких співорганізаторами та учасниками були потенційні роботодавці.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

До викладання навчальних дисциплін систематично залучаються відомі юристи-практики, проводяться лекції із залученням представників потенційних роботодавців (суддів, адвокатів, нотаріусів, представників правоохоронних органів, органів місцевого самоврядування). Серед НПП за ОП є такі, що займаються практичною діяльністю (приватною нотаріальною практикою, тощо). Процес залучення роботодавців (замовників) є плановим.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЗВО сприяє підвищенню кваліфікації та стажуванню науково-педагогічного складу, що забезпечено на постійній основі взаємодію з практичними підрозділами окремих правоохоронних органів, провідними закладами вищої освіти й науковими установами України. Зокрема НПП під час спілкування з експертами підтвердили сприяння Університету у стажуванні (укладено відповідні угоди з іншими навчальними закладами, організаціями та установами, в т. ч. зарубіжними), інформуючи про міжнародні проекти в сфері вищої освіти (зокрема, Програмі Європейського Союзу - ERASMUS+, ін.), та при цьому організаційно супроводжуючи НПП, залучаючи їх до виконання спільних проектів, заохочуючи до участі в грантах. У ЗВО ведеться планування стажування науково та науково-педагогічного складу, розроблено та затверджено Тематичний план підвищення педагогічного рівня (педагогічної майстерності) науково-педагогічного складу.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності, включають професійне і матеріальне заохочення, основними завданнями якого є виявлення і популяризація здобутків науково-педагогічного складу з розроблення та практичного впровадження інноваційних освітніх технологій, модернізації змісту професійної підготовки фахівців, створення умов для додаткової мотивації науково-педагогічних співробітників (працівників) до творчого пошуку. Матеріальне заохочення НПП (преміювання) здійснюється у порядку, встановленому нормативно-правовими актами. Підтверджено під час онлайн-зустрічей, що система різноманітних матеріальних, моральних та змішаних заохочень НПП, є дієвою та позитивно сприймається НПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

ЗВО активно системно сприяє розвитку професійної та викладацької майстерності НПП, в т.ч. у співпраці з іншими, в т.ч. й зарубіжними, партнерами. Започатковано щорічне оцінювання та рейтингування НПП та кафедр й дієву систему заохочень, практику опитування здобувачів щодо рівня професіоналізму НПП та урахування їх результатів при вирішенні питань кадрового забезпечення ОП. Представники роботодавців, експерти галузі, професіонали практики активно залучаються до освітнього процесу на ОП. Процедура конкурсного відбору НПП на ОП є чіткою, проте частково закритою, оскільки залучаються до участі у конкурсі тільки співробітники кафедр. Сильні сторони: усі заявлені на ОП НПП мають відповідну освітньому компоненту кваліфікацію, науковий ступінь (вчене звання), досвід науково-педагогічної діяльності та викладання освітнього компоненту, наукові публікації, пов'язані зі сферою освітнього компоненту та методики його викладання, пройшли підвищення кваліфікації за останні п'ять років, як в Україні, так і за кордоном; заклад демонструє сприяння професійному розвитку НПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

З урахуванням чинних на сьогодні нормативних приписів щодо організації захисту дисертаційних досліджень (зокрема за ОП, що акредитується) важливим є забезпечення умов такого процесу, серед яких є – наявність наукових публікацій НПП у виданнях, включених до науково-метричних баз SCOPUS та Web of Science Core Collection. Окремі НПП за ОП проявляють низьку активність щодо підготовки наукових досліджень за спеціальністю ОП, пояснюючи це надмірною складністю процедурних вимог подання наукових досліджень для розгляду редакційними колегами відповідних видань. ЗВО варто звернути увагу на необхідність вивчення можливості забезпечення таких вимог, шляхом включення власних наукових журналів чи їх спеціальних номерів до переліку видань, що індексуються у цих науково-метричних базах.

Рівень відповідності Критерію 6.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Освітня програма загалом відповідає визначеному критерію, а вищезазначені недоліки не є суттєвими і не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Групою експертів, під час проведення дистанційної акредитаційної експертизи, було встановлено, що фінансове, матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення є достатніми та сприяють досягненню цілей, завдань, програмних результатів навчання за освітньо-науковою програмою. Лекційні та практичні заняття з аспірантами проводяться у навчальних приміщеннях юридичного факультету, які є придатними та пристосованими для задоволення потреб здобувачів. Наукові семінари відбуваються за круглим столом у залі засідань Вченої ради юридичного факультету. Функціонують і активно використовуються спеціально обладнані технічними засобами і пристроями мультимедійні аудиторії, облаштована зала проведення модельних судових засідань, які дозволяють ефективно застосовувати інтерактивні методи викладання, а також істотно сприяють досягненню програмних результатів навчання. Здобувачі мають право безперешкодного користування електронним сервісом пошуку плагіату «Unicheck». У ЗВО функціонує Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка, фонди якої включають зокрема найновішу спеціалізовану юридичну літературу. Разом із цим бібліотека має електронний репозитарій, де в оцифрованому форматі розміщена необхідна наукова, навчальна і методична література, що є особливо актуальним та принагідним в умовах дистанційного формату провадження освітньої діяльності та значно спрощує освітньо-наукову діяльність здобувачів. Щодо навчально-методичного забезпечення, то всі навчальні дисципліни освітньо-наукової програми, як нормативні, так і вільного вибору аспіранта, забезпечені навчальним контентом, а саме: силабусами, планами практичних занять, підручниками, навчальними посібниками, завданнями для самостійної роботи, питаннями, задачами, кейсами для поточного та підсумкового контролю. Крім того, на юридичному факультеті Львівського національного університету імені Івана Франка відкрито приміщення «студентського простору», яке є сферою автономного існування здобувачів, де студенти і аспіранти мають можливість самостійно організувати своє навчання і дозвілля. Ступінь задоволеності рівнем фінансового, матеріально-технічного та навчально-методичного забезпечення освітньо-наукової програми підтверджується узагальненими результатами опитувань здобувачів проведених у 2020 році, зокрема: 82 % респондентів влаштує ступінь оснащення та укомплектованості матеріально-технічної бази освітньої програми; 76,9 % респондентів задоволені існуючим рівнем навчально-методичного забезпечення освітньо-наукової діяльності; 64,1% респондентів не мають претензій, стосовно доступу до комп'ютерної техніки та мережі Інтернет (URL: https://law.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/Zvit_Opytuvannia_Pravo_Sayt-1.pdf).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

ЕГвстановлено, що ЗВО забезпечує безоплатний та безперешкодний доступ науково-педагогічного персоналу і аспірантів до навчально-наукової інфраструктури та інформаційних ресурсів, які є необхідними для провадження освітньо-наукової діяльності та досягнення програмних результатів навчання. За результатами інтерв'ювання науково-педагогічних працівників, аспірантів денної та заочної форм навчання експертна група переконалася у відсутності будь-яких штучно створених перешкод матеріально-фінансового, організаційного чи адміністративного характеру для доступу до навчально-наукової інфраструктури, інформаційних ресурсів. Разом із цим, під час зустрічі з аспірантами денної та заочної форм навчання, експертною групою було встановлено, що здобувачі не мають безпосереднього доступу до електронного сервісу пошуку плагіату «Unicheck», обов'язки із адміністрування якого покладені на Центр забезпечення якості освіти, що є сервісним структурним підрозділом ЗВО (по факту відповідальним за перевірку робіт на плагіат є заступник начальника НДЧ). Взаємодія здобувачів із останнім відбувається через заступника декана юридичного факультету, який будучи посередником забезпечує організацію та координацію співпраці здобувачів з Центром забезпечення якості освіти. Крім того, не всі види наукових робіт здобувачів можуть бути перевірені на предмет наявності текстових запозичень, зокрема не підлягають плагіат-контролю тези аспірантів. Виявлену обставину не можна розцінювати як перешкоду організаційного характеру, а тим більше вона не є істотним недоліком в контексті відповідності освітньо-наукової програми 7-му критерію, однак експертна група сприйняла цей факт, як прояв надмірного формалізму. Аспіранти, які мають проблеми із житлом, можуть без будь-яких обмежень отримати кімнату в гуртожитку. Таких, що мали відповідну потребу, з числа опитаних здобувачів, експертною групою виявлено не було.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

ЕГ встановлено, що освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, котрі навчаються за освітньо-науковою програмою, а також відповідає їхнім інтересам та дозволяє задовольнити потреби останніх. У ЗВО суворо дотримуються нормативних вимог щодо забезпечення нешкідливих і безпечних умов навчання, праці та побуту, передбачених різними НПА (<https://www.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/nakaz-pro-instruktazh-z-PB-min.pdf>, <https://www.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Pervynnyu-instruktazh.pdf>). Під час інтерв'ювання аспірантів денної та заочної форм навчання, експертною групою було встановлено, що здобувачі всіх років навчання мінімум двічі на рік кожного року проходять інструктаж та перевірку знань з питань цивільного захисту, пожежної та техногенної безпеки, що відповідає вимогам нормативних положень і. ЗВО дбає про безпеку здобувачів не лише в контексті збереження життя та фізичного здоров'я, а також в аспекті формування і підтримання належного морально-психологічного стану аспірантів. Консультативні заходи щодо профілактики психічних розладів та моніторингу морально-психологічних станів НПП і здобувачів провадяться Психологічною службою ЗВО. Деканат юридичного факультету ЗВО серйозно сприймає факт того, що аспіранти регулярно стикаються із проблемами у цій сфері, тому вживає превентивних заходів. Як приклад, на юридичному факультеті у грудні 2019 року проводився психологічний тренінг, покликаний сформувати у здобувачів вміння і навички в царині боротьби з прокрастинацією та підвищення інтелектуальної продуктивності. Керівництво факультету забезпечує формування та підтримання такого освітнього середовища, яке сприяє налагодженню ефективної співпраці та комунікації між аспірантами і науково-педагогічним персоналом. У травні 2019 року на юридичному факультеті, після організаційних зустрічей зі здобувачами, враховуючи їхні потреби та інтереси було відкрито приміщення «студентського простору», яке є сферою автономного існування останніх, де студенти і аспіранти мають можливість самостійно організувати своє навчання і дозвілля. Крім того, для здобувачів проводилася серія зустрічей із випускниками аспірантури та науково-педагогічними працівниками, на яких вони ділилися власним досвідом навчання (наприклад: консультативна зустріч «Що сниться аспірантам: (не) досяжні вершини аспірантури»; зустріч здобувачів із випускником аспірантури Львівського національного університету імені Івана Франка та старшим юристом Секретаріату ЄСПЛ Тарасом Пашуком). Під час інтерв'ювання аспірантів ЕГ було встановлено, що мінімум двічі на рік кожного року відбувається опитування аспірантів всіх форм і років навчання з метою визначення та подальшого врахування їх потреб та інтересів. Наприклад, за результатами проведеного опитування здобувачів було здійснено оптимізацію та ущільнення розкладу занять протягом тижня, які тепер відбуваються у другій половині дня та переважно протягом перших днів тижня.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ЕГ встановлено, що механізми освітньої, організаційної, інформаційної та консультативної підтримки аспірантів функціонують як єдина система заходів, що реалізуються низкою структурних підрозділів ЗВО, зокрема: деканатом юридичного факультету, відділом аспірантури і докторантури, кафедрами правничого спрямування, а також конгломератом сервісних служб ЗВО. Така підтримка аспірантів забезпечується шляхом: 1) організації та здійснення курсового відбору до аспірантури; 2) оформлення і збирання документів необхідних для затвердження тем дисертацій; 3) проведення прийому, забезпечення переведення та відрахування здобувачів; 4) підготовки наказів про призначення академічних та/або соціальних стипендій аспірантам; 5) організації навчального процесу; 6) прийому іспитів та оформлення заліків; 7) проведення колективних та індивідуальних зустрічей, де виносяться на обговорення і приймаються рішення з питань пов'язаних із освітньо-науковою діяльністю здобувачів; 8) організації та контролю за своєчасністю планування і виконання індивідуальних освітньо-наукових планів роботи аспірантів; 9) організаційне забезпечення та здійснення систематичної електронної розсилки розкладів навчальних занять, наукових семінарів, повідомлень про підготовку і проведення наукових заходів, про зміст і строки звітування (атестації), а також можливості проходження стажувань та реалізації інших форм академічної мобільності тощо. Під час інтерв'ювання аспірантів ЕГ встановлено факт систематичного проведення на юридичному факультеті консультативних зустрічей із здобувачами, щодо процедури вступу до аспірантури, дотримання вимог академічної доброчесності, доступу до бібліотечних фондів і електронного репозитарію зі спеціалізованою юридичною літературою, законодавчих новачій у сфері підготовки, оформлення і захисту дисертацій доктора філософії. Крім того, надаються аспірантам поради та консультації, стосовно питань пов'язаних із підготовкою і поданням статей для публікації у фахових виданнях та збірниках матеріалів наукових конференцій. При цьому інформування відбувається, як через безпосередню комунікацію на відкритих зустрічах, так і шляхом розміщення повної і вичерпної інформації у відкритому доступі на сайті ЗВО. Принагідно зазначити, що за результатами спілкування із представниками відділу аспірантури і докторантури та відділу міжнародних зв'язків ЗВО, як експертами, так і самими аспірантами було відзначено надзвичайно високий рівень їх професіоналізму, компетентності та загальної обізнаності щодо предмета діяльності. Разом із тим, групою експертів було встановлено фактичну відсутність у ЗВО диверсифікованої системи соціальної підтримки аспірантів та обмеженість форм її реалізації. Із результатів аналізу відомостей про самооцінювання освітньо-наукової програми та інтерв'ювання здобувачів випливає, що єдиною формою соціальної підтримки аспірантів денної форми навчання є призначення академічних або соціальних стипендій.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ЕГ встановлено, що ЗВО забезпечує достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Під час огляду матеріально-технічної бази, яка використовується ЗВО у процесі реалізації освітньо-наукової програми, члени експертної групи переконалися в тому, що інфраструктура ЗВО максимально адаптована до потреб осіб з інвалідністю, особливими потребами та інших маломобільних груп населення. Навчальний корпус юридичного факультету, розташований за адресою: м. Львів, вул. Січових стрільців, б. 14, обладнаний спеціальними сходовими клітками, дверними прорізами, пандусами, ліфтовим підйомником адаптованим до вільного переміщення інвалідів на завантажувальній ліфтовій платформі, а також вбиральною облаштованою для потреб осіб із функціонально обмеженими фізичними можливостями, що робить їх перебування в приміщенні ЗВО можливим і максимально комфортним. З метою забезпечення вільного доступу осіб з особливими освітніми потребами до аудиторного фонду ЗВО було придбано мобільний сходовий підйомник PTR-130. Гарантом освітньої програми було продемонстровано, що керівництво ЗВО вжило усіх розумних і залежних від нього заходів, аби забезпечити належні умови для здобуття права на освіту тим здобувачам, які мають особливі освітні потреби. За результатами спілкування із науково-педагогічним персоналом, аспірантами денної та заочної форм навчання, співробітниками відділу аспірантури і докторантури група експертів переконалася в тому, що ЗВО створюються належні та достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, не лише шляхом облаштування відповідної спеціальної інфраструктури, а також через визнання і реалізацію прав таких осіб: 1) на академічну відпустку або на перерву в навчанні зі збереженням окремих прав здобувача вищої освіти; 2) на спеціальний навчально-реабілітаційний супровід та вільний доступ до інфраструктури ЗВО відповідно до медико-соціальних показань за наявності обмежень життєдіяльності, обумовлених станом здоров'я. Пунктом 11.6 Положення про організацію освітнього процесу у Львівському національному університеті імені Івана Франка (URL: <https://www.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/06/S22C-6e18062115060-1.pdf>) здобувачу вищої освіти гарантується право на перерву в навчанні у зв'язку із обставинами, які унеможливають виконання освітньої програми. Таким чином протягом реалізації освітньо-наукової програми, в період з 2016 по 2020 рік, право на академічну відпустку в зв'язку із сімейними обставинами використали 13 аспірантів, а в зв'язку із доглядом за дитиною – 1 аспірантка.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

ЕГ встановлено, що на юридичному факультеті ЗВО наявні та практично реалізуються політика і правові механізми запобігання виникненню конфліктних ситуацій між учасниками освітнього процесу. Запроваджена у ЗВО інституційна процедура вирішення конфліктних ситуацій є до розумної міри формалізованою і наперед визначеною. Зокрема, п.п. 10.19.23, 10.19.26 Статуту ЗВО (URL: https://proffkom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/10/statut_LNU.pdf). У випадку виникнення конфліктних ситуацій порядок їх вирішення передбачає можливість здобувача вищої освіти звернутися до безпосереднього керівника (ректора, декана, завідувача кафедри) для вжиття ним відповідних заходів. Таким чином, процедура вирішення конфліктних ситуацій в ЗВО є диверсифікованою та відповідно до академічної ієрархії реалізується на трьох рівнях: 1) загальноуніверситетському; 2) факультетському; 3) кафедральному. Крім того, на загальноуніверситетському рівні діють спеціальні процедури врегулювання конфліктних ситуацій передбачені Положенням про Комісію з питань етики та професійної діяльності Львівського національного університету імені Івана Франка від 25.09.2019 р. (URL: https://www.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/reg_ethics-comission.pdf). Разом із тим у 2019 році на юридичному факультеті спільно з органами студентського самоврядування та представниками аспірантів було розроблено проект Кодексу етики та академічної доброчесності юридичного факультету (URL: <https://law.lnu.edu.ua/academics/akademichna-dobrochesnist>), де чітко і детально прописані процедури врегулювання конфлікту інтересів та потенційні моделі їх вирішення. Доступність і всезагальність політики та процедур врегулювання конфліктних ситуацій забезпечується регулярним інформуванням здобувачів вищої освіти та оприлюдненням актуальної інформації у відкритому доступі. Під час інтерв'ювання аспірантів ЕГ встановлено, що ЗВО проводяться регулярні опитування здобувачів з питань врегулювання будь-яких конфліктних ситуацій. Інформування аспірантів щодо гарантій та процедур вирішення конфліктних ситуацій здійснюється в процесі ознайомлення та підписання Декларації академічної доброчесності (URL: <https://law.lnu.edu.ua/academics/akademichna-dobrochesnist>). За результатами спілкування із здобувачами групою експертів не було виявлено фактів застосування стосовно аспірантів методів адміністративного тиску, заходів неформального впливу. Здобувачі всіх форм навчання запевнили експертну групу у відсутності на юридичному факультеті будь-яких корупційних проявів і пов'язаних із ними ризиків. Помітним є високий рівень поінформованості аспірантів денної форми навчання, стосовно механізмів протидії та процедур врегулювання конфліктних ситуацій у ЗВО, на фоні аспірантів заочної форми навчання, які у своїй загальній масі є менш обізнаними з відповідних питань. ЕГ дійшла до висновку, що практика застосування процедур врегулювання конфліктних ситуацій під час реалізації освітньо-наукової програми перебуває у процесі формування.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

На освітньо-науковій програмі функціонують і активно використовуються спеціально обладнані технічними засобами і пристроями мультимедійні аудиторії, облаштована зала проведення модельних судових засідань, які дозволяють ефективно застосовувати інтерактивні методи викладання, а також істотно сприяють досягненню програмних результатів навчання. Здобувачі мають право безперешкодного користування електронним сервісом пошуку плагіату «Unicheck». Бібліотека оснащена електронним репозитарієм, де в оцифрованому форматі розміщена необхідна наукова, навчальна і методична література, що є особливо актуальним та принагідним в умовах дистанційного формату провадження освітньої діяльності та значно спрощує освітньо-наукову діяльність здобувачів. Всі навчальні дисципліни освітньо-наукової програми, як нормативні, так і вільного вибору аспіранта, забезпечені навчально-методичним контентом. Функціонує приміщення «студентського простору». Здобувачі, які мають відповідну потребу, забезпечуються гуртожитками. Систематичне проведення консультативних зустрічей із здобувачами, щодо процедури вступу до аспірантури, дотримання вимог академічної доброчесності, доступу до бібліотечних фондів і електронного репозитарію зі спеціалізованою юридичною літературою, законодавчих новацій у сфері підготовки, оформлення і захисту дисертацій доктора філософії. Інфраструктура ЗВО максимально адаптована до потреб осіб з інвалідністю, особливими потребами та інших маломобільних груп населення. ЗВО створюються належні та достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, не лише шляхом облаштування відповідної спеціальної інфраструктури, а також через визнання і реалізацію прав таких осіб: 1) на академічну відпустку або на перерву в навчанні зі збереженням окремих прав здобувача вищої освіти; 2) на спеціальний навчально-реабілітаційний супровід та вільний доступ до інфраструктури ЗВО відповідно до медико-соціальних показань за наявності обмежень життєдіяльності, обумовлених станом здоров'я.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

1) Надмірний формалізм у взаємодії здобувачів із Центром забезпечення якості освіти. Не всі види наукових робіт аспірантів перевіряються на предмет наявності текстових запозичень. Необхідно спростити та оптимізувати порядок взаємодії здобувачів із Центром забезпечення якості освіти у питаннях перевірки академічних текстів на предмет наявності запозичень, а також створити умови для того, щоб всі, без винятків, види наукових робіт аспірантів підлягали плагіат-контролю. 2) Відсутність у ЗВО диверсифікованої системи соціальної підтримки здобувачів та обмеженість форм її реалізації. Аспіранти заочної форми навчання позбавлені будь-яких форм соціальної підтримки з боку ЗВО. Вжити заходів щодо урізноманітнення і розширення форм соціальної підтримки здобувачів з боку ЗВО та підвищення її загального рівня з урахуванням потреб та інтересів останніх. 3) Низький рівень поінформованості аспірантів заочної форми навчання щодо механізмів протидії та процедур врегулювання конфліктних ситуацій у ЗВО. Варто підвищити загальний рівень їх обізнаності щодо запроваджених у ЗВО процедур вирішення конфліктних ситуацій та механізмів протидії корупції, а також більш активно залучати аспірантів заочної форми навчання до роботи в самоврядних організаціях здобувачів вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Зазначені недоліки не є суттєвими та не можуть істотно впливати на досягнення цілей, завдань, програмних результатів навчання за освітньо-науковою програмою.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

ЕГ ЗВО продемонстрував, що розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітньо-наукової програми відбувається згідно із визначеною загальноінституційною політикою та процедурами внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти у Львівському національному університеті імені Івана Франка, введеного в дію наказом ректора № 628 від 22.02.2019 р. (URL: https://www.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/reg_internal-quality.pdf), система внутрішнього забезпечення якості освіти ЗВО передбачає: 1) визначення та конкретизацію змісту процедур контролю якості освіти; 2) розроблення та впровадження в освітній процес нормативних документів з питань якості освіти; 3) здійснення моніторингу ресурсів забезпечення освітнього процесу; 4) проведення аналізу стану інформаційної системи, щодо її ефективності в контексті управління освітнім процесом; 5) моніторинг забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; 6) систематичне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників; 7) розробка рекомендацій щодо підвищення якості освітньої діяльності. У ЗВО функціонує Відділ ліцензування та акредитації Центру забезпечення якості освіти, який у своїй діяльності покликає: 1) забезпечувати перегляд освітніх програм підготовки фахівців за спеціальностями на предмет

відповідності Ліцензійним умовам; 2) здійснювати моніторинг юридичного, навчально-методичного, кадрового, матеріально-технічного, інформаційного забезпечення провадження освітньої діяльності відповідно до Ліцензійних умов та державних вимог з акредитації; 3) контролювати процеси ліцензування та акредитації; 4) брати участь у формуванні внутрішньої системи забезпечення якості освіти та розробці відповідної нормативно-правової бази. За результатами спілкування із науково-педагогічним персоналом, керівником Центру забезпечення якості освіти, співробітниками відділу аспірантури і докторантури експертна група переконалась в тому, що ЗВО послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньо-наукової програми.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ЕГ встановлено, що перегляд положень ОП здійснюється з огляду на запити, пропозиції та зауваження аспірантів, обумовлені попереднім досвідом навчання, обраним напрямком дослідницької роботи та специфікою сфери їх наукових інтересів, котрі виявляються шляхом проведення періодичних консультативних зустрічей, фокус-груп та опитувань здобувачів. Періодичність перегляду ОП бумовлена графіком навчального процесу та, за загальним правилом, здійснюється одноразово протягом навчального року. У наступному навчальному році, в межах освітньої складової з набуття універсальних навичок дослідника, аспірантам четвертого курсу розпочнеться викладання нормативної навчальної дисципліни «Організаційно-правові питання захисту дисертації», що також є безпосереднім результатом перегляду і періодичного оновлення змісту освітньо-наукової програми в контексті врахування потреб аспірантів у опануванні організаційно-правових основ підготовки та захисту дисертації. Крім того, за рахунок доповнення освітньої складової глибинних знань зі спеціальності новими навчальними дисциплінами вільного вибору, зокрема такими як «Проблеми цивільного процесуального права України», «Проблеми сучасного адміністративного права в Україні», «Актуальні проблеми доказового права і теорії доказів у кримінальному провадженні», зменшиться обсяг викладання навчальних дисциплін «Сучасні тенденції юридичної науки» та «Підготовка науково-інноваційного проекту» з 3 до 2 кредитів ЕКТС. У ЗВО, в тому числі на юридичному факультеті, функціонують самоврядні організації здобувачів вищої освіти до складу яких входять і аспіранти юридичного факультету, зокрема це: 1) Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених; 2) Молоді науковці юридичного факультету. Позиція самоврядних організацій здобувачів вищої освіти стосовно будь-яких питань організації освітнього процесу і внутрішнього забезпечення якості освітньо-наукової програми сприймається ЗВО серйозно та є важливим фактором для прийняття рішень. Наприклад, члени Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених під час своїх засідань розглядають питання, щодо надання згоди на відрахування аспірантів за невиконання освітньо-наукового плану. До складу Вченої ради юридичного факультету входять представники здобувачів вищої освіти, в тому числі й аспірантів, які беруть участь у її засіданнях, висловлюють та обговорюють запити, пропозиції та зауваження здобувачів під час вирішення питань, пов'язаних із внутрішнім забезпеченням якості освітньо-наукової програми. За результатами зустрічі з аспірантами ЕГ встановлено, що вони активно залучаються до процедур внутрішнього забезпечення якості, а перегляд положень ОП здійснюється з урахуванням запитів, пропозицій та зауважень здобувачів, які вони формулюють і висловлюють безпосередньо (під час проведення консультативних зустрічей, фокус-груп, опитувань) або опосередковано (через самоврядні організації здобувачів вищої освіти різних рівнів).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

У відомостях про самооцінювання освітньо-наукової програми зазначено, що роботодавці залучаються до процесів періодичного перегляду освітньо-наукової програми та інших процедур внутрішнього забезпечення якості під час проведення різного роду науково-практичних заходів, де виявляються їхні потреби та інтереси щодо актуальної тематики наукових досліджень і змісту освітньої складової програми. Зазначається, що були враховані запити і побажання роботодавців за результатами проведених протягом 2016-2019 років V, VI, VII, VIII міжнародних форумів із практики Європейського суду з прав людини, до участі в яких були запрошені представники Верховного Суду, Вищого адміністративного суду України, Національної школи суддів України, Міністерства юстиції України. Крім того, в якості потенційних роботодавців до процесу періодичного перегляду освітньо-наукової програми та інших процедур внутрішнього забезпечення якості на постійній основі залучаються відповідні кафедри юридичного факультету. Однак, група експертів, під час проведення дистанційної акредитаційної експертизи, не змогла визначити ступінь достовірності наданої інформації та з'ясувати дійсний рівень залученості потенційних і реальних роботодавців до процесів періодичного перегляду змісту освітньо-наукової програми та інших процедур внутрішнього забезпечення якості. На зустріч експертної групи із роботодавцями були запрошені представники державних органів, установ, організацій, професійних об'єднань правничого спрямування, які на жаль не володіли необхідною інформацією. Це значною мірою обумовлено тим, що фокус-група сформована не зовсім коректно, оскільки переважно була наповнена делегатами від гіпотетично-потенційних роботодавців, тоді як експертна група більше зацікавлена у спілкуванні із дійсними стейкхолдерами, тобто роботодавцями, що мають реальний легітимний інтерес, формально закріплені наміри (угоди про співпрацю у сфері працевлаштування, цільові направлення) та серйозно налаштовані на оновлення і поповнення свого кадрового ресурсу за рахунок випускників цієї освітньо-наукової програми.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Перший випуск здобувачів за цією освітньо-науковою програмою відбудеться 11 вересня 2020 року. Групі експертів, під час проведення дистанційної акредитаційної експертизи, ЗВО продемонстрував, що він має намір вживати всіх розумних заходів задля того, аби розуміти загальні кар'єрні шляхи випускників освітньо-наукової програми і використовувати їхній досвід під час перегляду її змісту. З огляду на специфіку підготовки здобувачів вищої освіти рівня доктора філософії, яка завершується наданням висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, ЗВО через деканат юридичного факультету, Асоціацію випускників Львівського національного університету імені Івана Франка (URL: <https://alumni.lnu.edu.ua/>) планується здійснювати системний моніторинг стану захистів дисертацій аспірантів та їхнього подальшого працевлаштування. На сучасному етапі керівництвом юридичного факультету в середовищі здобувачів здійснюються профорієнтаційні заходи з метою їх заохочення до подальшого працевлаштування за місцем навчання. На трьох кафедрах правничого спрямування п'ять аспірантів вже є офіційно працевлаштованими.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

ЗВО продемонстрував, що внутрішня система забезпечення якості дозволяє адекватно і оперативно реагувати на недоліки, які виявлялись в освітньо-науковій програмі під час здійснення відповідних процедур забезпечення якості. За результатами інтерв'ювання науково-педагогічних працівників, аспірантів денної та заочної форм навчання експертна група переконалась у тому, що слабкі сторони освітньо-наукової програми визначаються під час проведення періодичних консультативних зустрічей, фокус-груп, опитувань здобувачів, а також обговорень проблемних питань на засіданнях Вченої ради юридичного факультету та відповідних кафедр правничого спрямування. Особливу увагу ЗВО приділяє результатам опитувань здобувачів, щодо їх оцінки змісту освітньо-наукової програми, зокрема показникам невдоволеності аспірантів станом забезпечення практичної складової підготовки докторів філософії та розподілом академічного навантаження. У зв'язку із чим, було прийнято рішення збільшити кількість академічних годин для проведення наукових семінарів за рахунок істотного зменшення обсягів лекційних занять. Крім того, враховувався рівень схвалення аспірантами наявного переліку дисциплін вільного вибору, що обумовило необхідність оновлення їх каталогу в контексті визначених напрямків досліджень та специфіки сфери наукових інтересів окремих категорій здобувачів. Відповідно до висловлених зауважень науково-педагогічних працівників, які провадять освітню діяльність на програмі, було вжито заходів щодо: 1) покращення і оптимізації методик викладання практичних занять; 2) доведення до відома аспірантів критеріїв оцінювання знань, поточної та підсумкової успішності, їх роз'яснення і уточнення; 3) підвищення рівня навчально-методичного забезпечення освітньої складової програми. Проблемним залишалось питання організації навчального процесу, зокрема формування розкладу занять із урахуванням потреб і можливостей здобувачів, а не тільки науково-педагогічних працівників. Тепер, завдяки ущільненню занять та днів їх проведення, концентрація навчального навантаження припадає на другу половину дня протягом перших або останніх трьох днів тижня. Віднедавна наукові семінари провадяться за всіма напрямками спеціальності 081«Право» для аспірантів різних років навчання, що обумовлено необхідністю підвищення ефективності та забезпечення високого рівня якості їх організації на окремих кафедрах. Здобувачі, котрі систематично ігнорували наукові заходи організовані на юридичному факультеті, отримували зауваження від науково-педагогічного персоналу кафедр під час проходження атестації, що дозволило значно підвищити загальний рівень наукової активності аспірантів.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Освітньо-наукова програма після її ліцензування у 2016 році реалізовується вперше та попередньо не проходила акредитаційної експертизи. Під час акредитації інших освітніх програм у даному ЗВО не було виявлено недоліків, які б мали інституційний характер.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

ЕГ встановлено, що процедури і політики забезпечення якості сприймаються як корисні та належні всіма членами науково-педагогічного колективу. У зв'язку із чим процеси розвитку та вдосконалення освітньо-наукової програми і освітньої діяльності за цією програмою набувають перманентного характеру. Сформовану в академічній спільноті юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка культуру якості можна охарактеризувати, як засновану на уявленні про справедливість, цілісну та органічно узгоджену систему спільно

поділюваних цінностей і смислів, що визначають якість освіти як інституційну ціль, а її забезпечення – як спільну відповідальність всього колективу.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

ЗВО послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньо-наукової програми. Перегляд положень останньої здійснюється з огляду на запити, пропозиції та зауваження аспірантів, обумовлені попереднім досвідом навчання, обраним напрямком дослідницької роботи та специфікою сфери їх наукових інтересів, котрі виявляються шляхом проведення періодичних консультативних зустрічей, фокус-груп та опитувань. Позиція самоврядних організацій здобувачів вищої освіти стосовно будь-яких питань організації освітнього процесу і внутрішнього забезпечення якості освітньо-наукової програми сприймається ЗВО серйозно та є важливим фактором для прийняття рішень. До складу Вченої ради юридичного факультету ЗВО входять представники аспірантів, які беруть участь у її засіданнях, висловлюють та обговорюють запити, пропозиції та зауваження здобувачів під час вирішення питань, пов'язаних із внутрішнім забезпеченням якості освітньо-наукової програми. Керівництвом юридичного факультету в середовищі аспірантів здійснюються профорієнтаційні заходи з метою їх заохочення до подальшого працевлаштування за місцем навчання. На трьох кафедрах п'ять аспірантів вже є офіційно працевлаштованими. Внутрішня система забезпечення якості ЗВО дозволяє адекватно і оперативно реагувати на недоліки, які виявлялися в освітньо-науковій програмі під час здійснення відповідних процедур забезпечення якості. Слабкі сторони освітньо-наукової програми визначаються під час проведення періодичних консультативних зустрічей, фокус-груп, опитувань здобувачів, а також обговорень проблемних питань на засіданнях Вченої ради юридичного факультету та відповідних кафедр правничого спрямування. Особливу увагу ЗВО приділяє результатам опитувань аспірантів, щодо їх оцінки змісту освітньо-наукової програми. Процеси розвитку та вдосконалення освітньо-наукової програми і освітньої діяльності за цією програмою мають перманентний характер, а сформовану в академічній спільноті ЗВО культуру якості можна охарактеризувати, як засновану на уявленні про справедливість, цілісну та органічно узгоджену систему спільно поділюваних цінностей і смислів, що визначають якість освіти як інституційну ціль, а її забезпечення – як спільну відповідальність всього колективу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Залучення до процесу періодичного перегляду освітньо-наукової програми та інших процедур забезпечення її якості представників державних органів, установ, організацій, професійних об'єднань правничого спрямування, які не є дійсними стейкхолдерами і не мають прямої та безпосередньої заінтересованості в налагодженні подальшої співпраці з випускниками освітньо-наукової програми на умовах трудового договору/контракту. Проводити більш виважену, послідовну та цілеспрямовану політику в питаннях залучення роботодавців до процесу періодичного перегляду освітньо-наукової програми та інших процедур забезпечення її якості. У процесі реалізації цієї політики орієнтуватися виключно на тих роботодавців, що мають реальний легітимний інтерес, формально визначені наміри та серйозно налаштовані на оновлення і поповнення свого кадрового ресурсу за рахунок випускників цієї освітньо-наукової програми.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Зазначені недоліки не є суттєвими та не можуть істотно впливати на досягнення цілей, завдань, програмних результатів навчання за освітньо-науковою програмою.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ встановлено, що в ЗВО створені чіткі та зрозумілі правила і процедури, які регулюють права, обов'язки всіх учасників освітнього процесу, вони є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньо-

наукової програми. Відповідні правила і процедури є формально визначеними та нормативно закріпленими на загальноуніверситетському і факультетському рівнях, а також опубліковані у вільному доступі на офіційних вебсторінках ЗВО та його структурних підрозділів. За результатами ознайомлення зі змістом відповідних внутрішніх (локальних) нормативно-правових актів, а також інтерв'ювання науково-педагогічних працівників, аспірантів денної та заочної форм навчання, представників сервісних служб ЗВО експертна група переконалася у тому, що всі опитані стейкхолдери належним чином обізнані у своїх правах, обов'язках та процедурах участі в реалізації освітньо-наукової програми. Невід'ємною складовою прозорої та публічної реалізації будь-якої освітньої програми є відкритість форм звітності. Під час зустрічі з представниками науково-педагогічного колективу, здобувачами денної та заочної форм навчання група експертів з'ясувала, що кожен пів року перед колективами кафедр, на відповідних засіданнях, аспіранти всіх років навчання публічно звітують про хід виконання індивідуальних планів наукової роботи. Форму презентації наукових досягнень (атестації) здобувачів кожна кафедра визначає на власний розсуд.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

ЗВО не пізніше ніж за місяць до затвердження проектів змін та доповнень до освітньо-наукової програми оприлюднює на офіційній вебсторінці юридичного факультету в інформаційній рубриці «Обговорення проектів змін та доповнень до освітньо-наукової програми» відповідні проекти з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів). У відомостях про самооцінювання освітньо-наукової програми коректно наведено посилання на офіційну вебсторінку юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка, де в інформаційній рубриці «Обговорення проектів змін та доповнень до освітньо-наукової програми» оприлюднені для громадського обговорення: 1) проект змін та доповнень до освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії за спеціальністю 081 «Право» і навчального плану, який впроваджуватиметься із 2019-2020 навчального року; 2) проект змін та доповнень до освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії за спеціальністю 081 «Право» і навчального плану, які запроваджуватимуться з 2020-2021 навчального року (URL: <https://law.lnu.edu.ua/academics/postgraduates>). Факт і час попереднього оприлюднення проекту освітньо-наукової програми, перед її затвердженням, на сьогодні неможливо перевірити з технічної точки зору, оскільки вона розроблялася і затверджувалася у 2016 році (Протокол № 14 засідання Вченої ради юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка від 06 травня 2016 року).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Групою експертів, під час проведення дистанційної акредитаційної експертизи, було встановлено, що ЗВО своєчасно оприлюднює на офіційній вебсторінці юридичного факультету точну та достовірну інформацію про освітньо-наукову програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання і освітні компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства (URL: <https://law.lnu.edu.ua/academics/postgraduates>). На сайті юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка у відкритому доступі, крім самої освітньо-наукової програми, її опису та змісту (URL: https://law.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/ID36746_Osvitno-naukova-prohrama_2019.pdf), також оприлюднені навчальні плани, описи і силабуси (робочі програми) усіх освітніх компонентів, включених до неї (URL: <https://law.lnu.edu.ua/academics/postgraduates>). Обсяги оприлюдненої інформації є достатніми для того, аби забезпечити потенційним вступникам можливість зробити поінформований вибір щодо вступу на програму, а роботодавцям – щодо цілей та змісту підготовки здобувачів за цією програмою.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

ЗВО створені чіткі та зрозумілі правила і процедури, які регулюють права, обов'язки всіх учасників освітнього процесу, вони є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньо-наукової програми. Відповідні правила і процедури є формально визначеними та нормативно закріпленими на загальноуніверситетському і факультетському рівнях, а також опубліковані у вільному доступі на офіційних вебсторінках ЗВО та його структурних підрозділів. Кожен пів року перед колективами кафедр, на відповідних засіданнях, аспіранти всіх років навчання публічно звітують про хід виконання індивідуальних планів наукової роботи. Форму презентації наукових досягнень (атестації) здобувачів кожна кафедра визначає на власний розсуд. ЗВО не пізніше ніж за місяць до затвердження проектів змін і доповнень до освітньо-наукової програми оприлюднює на офіційній вебсторінці юридичного факультету в інформаційній рубриці «Обговорення проектів змін та доповнень до освітньо-наукової програми» відповідні проекти з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів). ЗВО своєчасно оприлюднює точну і достовірну інформацію про освітньо-

наукову програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та освітні компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) і суспільства.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Під час проведення акредитаційної експертизи слабких сторін, недоліків освітньо-наукової програми у контексті дев'ятого критерію не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Повна відповідність освітньо-наукової програми і освітньої діяльності за цією програмою дев'ятому критерію – «Прозорість та публічність», що є практикою, яка потребує поширення на інші ОП.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

ЕГ засвідчує, що зміст ОП відповідає науковим інтересам аспірантів, проте вибіркові навчальні дисципліни за напрямом підготовки не у повній мірі відповідають тематиці досліджень аспірантів, що компенсується консультаціями на кафедрах. У зв'язку із цим ЕГ рекомендує розширити перелік вибіркових освітніх компонент.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

ЕГ, ознайомившись із списком аспірантів, їх тем та наукових керівників https://law.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/TAB_Aspiranty_Temy-dysertatsiy_Kerivnyky.pdf та іншими матеріалами із сайту <https://law.lnu.edu.ua/academics/postgraduates>, поспілкувавшись із аспірантами, встановила, що наукова діяльність аспірантів відповідає напрямові досліджень наукових керівників, рекомендована кількість аспірантів на одного керівника не перевищується. Разом з тим, НПП на ОП поки що не може забезпечити захист дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії у галузі права через відсутність або не достатню кількість публікацій у відповідних наукометричних базах, проте гарант ОП та НПП запевнили про найшвидше усунення цієї прогалини.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Юридичний факультет ЗВО максимально сприяє аспірантам у проведенні й апробації результатів наукових досліджень – є власні свої фахові видання з юридичних наук видання, систематичне проведення на базі ЗВО наукових заходів різного рівня (останній – <https://law.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/Zbirnyk-2020.pdf>), так й в інших ЗВО та за кордоном. Існує практика залучення аспірантів як виконавців грантових програм.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

ЕГ, на підставі даних від аспірантів, підтверджує позитивну практику долучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти. Список наукових заходів та стажувань закордоном, в яких брали участь аспіранти

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

ЕГ, вивчивши список наукових стажувань та заходів закордоном, в яких брали участь викладачі та наукові керівники аспірантів юридичного факультету https://law.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/TAB_Kerivnyky_Vykladachi_Zakordon_Spysok-2.pdf, поспілкувавшись із НПП, засвідчує, що практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються є такою, що потребує поширення для інших ЗВО як одна з кращих практик.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

ЕГ засвідчує, що ЗВО забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (примусового співавторства наукових статей не виявлено, вільний вибір теми та наукового керівника, взаємна повага та довіра). Це підтверджується інтерв'юванням НПП та аспірантів, інших фокус груп. Є ліцензійний договір із компанією Unichesk для перевірки текстів на предмет запозичень. Разом з тим, потребує вдосконалення процедура перевірки не тільки дисертацій та наукових статей, а й тез доповідей аспірантів. Також процедура доступу аспірантів до технічних засобів перевірки текстів на плагіат потребує вдосконалення.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Участь аспірантів та їх керівників, викладачів на ОП у міжнародних програмах, регулярні публікації результатів дослідження як у власних виданнях, так й інших ЗВО та за кордоном. Окремі професори є визначними вченими сучасності у галузі юридичної науки (академіки Нор В.Т. та Рабінович П.М.), спілкування з якими додатково засвідчило високі вимоги юридичного факультету ЛНУ ім. Франка до своїх аспірантів, оскільки майже кожен з них розглядається як потенційний молодий викладач певної кафедри.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Фактична неможливість забезпечити успішне завершення навчання аспірантів 2016 року набору (атестація у формі захисту дисертації) через відсутність в НПП публікацій у виданнях, що індексуються у науково-метричних базах Scopus та Web of Science Core Collection.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 10 з недоліками, що не є суттєвими

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Гарант ОНП Бурдін В.М. є деканом юридичного факультету, проте ЕГ засвідчує, що саме гарант є однією із сильних сторін програми – відкритий, комунікабельний, визнаний фахівець у кримінально-правовій науці, який повністю відповідає за формування та постійне вдосконалення ОНП «Право».

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	A
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Шаблистий Володимир Вікторович

Члени експертної групи

Тильчик Ольга Віталіївна

Білоус Костянтин Віталійович